

DE STANDAARD

HET DAGBLAD

VOOR DE AFGESTUDEERDEN

Emiel Jacqmainlaan 127 – BRUSSEL

Société Nouvelle Siemens N. V.

(afdeling Auximed)

WARMOESBERG 65, BRUSSEL

Tel. 17.16.07 (3 lijnen)

Vertegenwoordigt volgende firma's :

Siemens-Reiniger-Werke AG/Erlangen, Quarzlampen-Gesellschaft
mbH/Hanau, Elema-Schönander AB/Stockholm, Richard Wolf/
Knittlingen, A. Schneider/Berlin, Jos Neuberger/München.

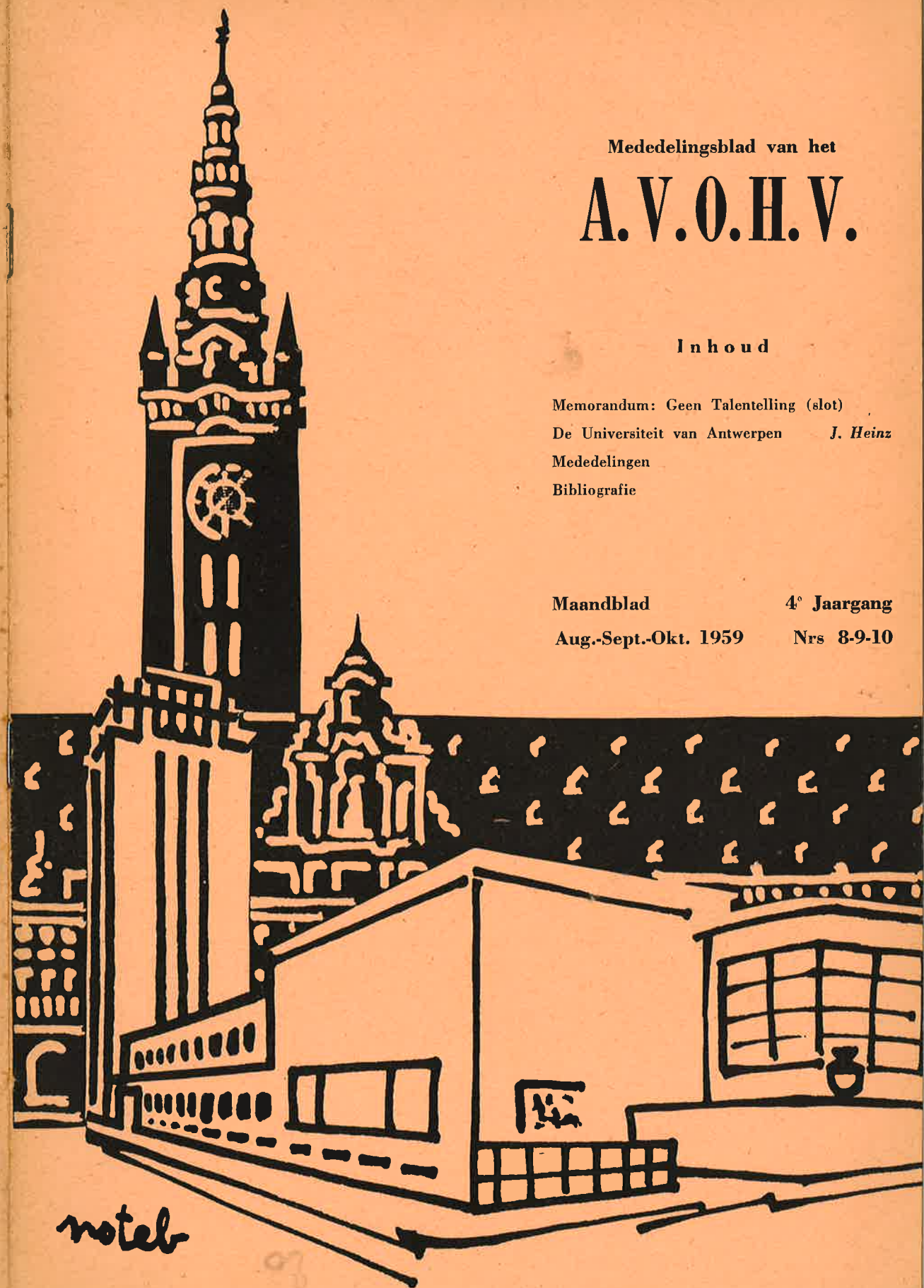
Mededelingsblad van het

A.V.O.H.V.

Inhoud

Memorandum: Geen Talentelling (slot)
De Universiteit van Antwerpen J. Heinz
Mededelingen
Bibliografie

Maandblad 4e Jaargang
Aug.-Sept.-Okt. 1959 Nrs 8-9-10

ZUIGELINGEN-EN DIEETVOEDING
VAN EIGEN BODEM
HOOGSTE KWALITEIT

gracilac

volle gezuurde melk
voor zuigelingen

premalac

half-afgeroomde
gezuurde melk
voor zuigelingen

Diédex

voedingsuiker

annalac

zoutloze half-vette melk

desal

zoutloze melk voor
toekomstige moeders

plenolac

volle melk

DIADAL N.V. NOSTA
OPWIJK

MEEST MODERNE EN WETENSCHAPPELIJKE DIEETVOEDING

J. Piet

MEDEDELINGSBLAD

VAN HET

ALGEMEEN

VLAAMS OUD-HOOGSTUDENTEN VERBOND

REDAKTIE : Mr. J. Heinz, Violierstraat, 4, Antwerpen.

BEHEER : Sekretariaat van het A.V.O.H.V., Nieuwbrug, 21, Brussel (P.R. nr 42.92.38).

PUBLICITEIT : N.V. Publicarto, Tervurenlaan, 142, Brussel 4 (tel. 02.33.96.30).

GEEN TALENTELLING (*)

(Slot)

Het Centrum antwoordde hierop :

a) de tekst waarmede de regering uiteindelijk uitpakte (ontwerp Moyer-soen) stelde geen tijdelijke tweetaligheid in, maar een definitieve (blz. 263) ;

b) betreffende de Brusselse agglomeratie gaf het Centrum als advies dat Evere, Ganshoren en St-Agatha-Berchem erbij zouden worden gevoegd. Naar zijn oordeel echter mag men hier geenszins verder gaan : « dat andere Vlaamse gemeenten van het arrondissement Brussel tweetalig zouden worden gemaakt (la bilinguisation), kan niet aanvaard worden. Een tegengestelde beslissing nemen zou terzelfdertijd betekenen het bevorderen van een Brusselse centralisatie, waarover zowel Walen als Vlamingen klagen, en het open houden van een wonde, die door de Vlamingen bijzonder pijnlijk wordt aangevoeld. »

« In zijn huidige vorm is het voorstel opgemaakt door het Centrum, voorstel dat een geheel vormt, een uiting van goede wil en een loyale poging tot

(*) Zie jaargang 1959, nrs. 5 en 6-7.

Met aandrang wordt aan de leden van het A.V.O.H.V. gevraagd hun lidgeld voor het academisch jaar 1959-1960, zijnde de som van 200 fr., te storten op post-rekening 42.92.38, Algemeen Vlaams Oud-Hoogstudenten Verbond, Brussel.

Het abonnementsgeld voor het Mededelingsblad van het A.V.O.H.V. is in het lidgeld begrepen.

Pas-afgestudeerden betalen slechts de som van 50 fr.

onderling begrijpen. Het is een transactie. Vlamingen en Walen hebben alle ten voordele van de inwendige vrede offers gebracht die rijpelijk werden overwogen en nauwkeurig afgemeten. Daaruit volgt dat elke wijziging die daaraan zou worden gebracht, het gevaar meebringt dat alle elementen van het afgesloten akkoord opnieuw ter sprake komen.» (blz. 268)

(Hiermede zijn meteen een aantal bepalingen van het zogenaamde ontwerp-Moyersoën duidelijk veroordeeld.)

c) *het ontwerp moet de AFSCHAFFING van de tienjaarlijkse talentellingen en de definitieve vastlegging van de taalgrens behelzen.* (Resolutie van 10 juni 1952 en slotresolutie, blz. 260 en 268.)

De Franssprekenden, die zich vooral in de Vlaamse randgebieden komen vestigen en onder wie de echte Walen trouwens slechts een onbeduidende minderheid uitmaken, hebben de plicht zich aan de lokale toestanden aan te passen, uit eerbied voor de integriteit van Vlaanderen. Zij eisen die eerbied terecht van de Vlaamse inwijkelingen in Wallonië, zoals blijkt uit de volgende woorden, die de Waalse socialistische senator Vermeulen in september 1956, te Verviers, tot de Vlamingen van de streek richtte (vertaling) :

« Er zijn hier veel Vlaamse arbeiders : zij zijn Belgen zoals de Walen. Zij hebben dezelfde rechten en plichten. Vermits zij hier zijn, kunnen zij best in de gemeenschap van hier worden opgenomen. Het is een recht. Zij mogen en moeten aansluiten bij onze vakbonden en onze politieke partijen. Er zijn er van alle kleur. Ze moeten ingeschakeld worden in het lokale leven. Zij mogen geen minderheid worden. Dat zij trouwen met onze Waalse meisjes of met Vlaamse meisjes ; dat zij hun kinderen naar « onze scholen » sturen ; zij kunnen thuis dan nog altijd Vlaams spreken ; kortom vermits hier bij ons geen enkele animositeit tegen hen bestaat, mogen en « moeten » zij in ons volk hier opgenomen, « opgeslorpt » worden. Zij kunnen dat als ze onze manier van leven willen begrijpen. Wij ook zullen trachten hen te begrijpen.»

Het omgekeerde is even goed waar. Het gaat niet op dat de Waal die naar Vlaanderen uitwijkt, de last van de noodzakelijke adaptatie die hij zelf te dragen heeft door zijn individuele daad, zou schuiven op de rug van de gemeenschap, waar hij zich vestigt.

DEEL V

DE TALENTELLING.

Haar waarde en werkelijke betekenis.

Het komt overbodig voor het totaal gemis van waarde van de talentellingen in België, in welke vorm en onder welke omstandigheden ook gehouden, gehele of gedeeltelijke, in het licht te stellen. Iedereen is het erover eens dat zij geen telling, maar — vooral in de randgebieden — een echt referendum zijn en zullen zijn.

Toch menen wij volledigheidshalve nog even te moeten blijven stilstaan bij dit aspect van de kwestie.

De heer Dufrasne, directeur-generaal van het Nationaal Instituut voor de Statistiek, in eigen persoon, legt de nadruk op haar zeer relatief karakter. Hij

verklaarde nl. voor het reeds vermelde Centrum Harmel ⁽¹⁾ : « De talentellingen hebben in hun huidige vorm een weinig schitterende toekomst in zekere gemeenten van de taalgrens, zo een wet op het taalgebruik in bestuurszaken voor de toepassing nog langer steunt op de uitslagen van de telling ! »

Dit klemt natuurlijk nog meer voor de Brusselse randgemeenten.

Wij kunnen hier ook verwijzen naar andere getuigenissen als dat van P. Lévy, lid van de Hoge Raad voor de Statistiek, die eveneens aan de talentelling in haar huidige vorm een echte wetenschappelijke waarde ontkent. ⁽²⁾

Ook de wetgever van 1932 was van deze realiteit doordrongen.

Dit blijkt uit de voorbereidende werken van de bestuurlijke taalwet, naar luid waarvan de talentelling *slechts een van de criteria is* waarop de afbakening van de taalgrens dient te steunen.

Deze afbakening diende in de geest van de wetgever definitief te zijn, want ze beoogde de rust en de zwaar geschokte eendracht in het land te herstellen door het uitvaardigen van een doelmatige taalwetgeving, waardoor de kwestie van de Vlaams-Waalse verhoudingen als politiek agitatiemateriaal zou wegvallen. Het lag bij de uitvaardiging van de taalwetgeving geenszins in zijn bedoeling — naar aanleiding van talentellingen en zo meer — opnieuw betwistingen te laten ontstaan. Voor hem had het probleem Brussel en taalgrens afgedaan door toepassing van de beginselen van de integriteit der taalgemeenschappen en van hun gelijkheid, waarop wij hierboven reeds hebben gewezen.

In dit verband dient de nadruk gelegd te worden op het belang van het amendement, dat tijdens de bespreking van de bestuurlijke taalwet van 1932 werd ingediend door de heren Blavier en Aug. De Schrijver, strekkende tot het instellen van een wetenschappelijke taalgrenscommissie met als taak het uitsluitend of overwegend Vlaams of Waals karakter van de gemeenten en gehuchten op de taalgrens vast te stellen met het oog op nieuwe bestuurs- en rechterlijke indelingen.

De stellers van het amendement, de verslaggever de h. Frans Van Cauwelaert, en de h. Renkin, toenmalig eerste-minister, waren het volkomen eens om *de betrekkelijke waarde* van de talentellingen te beklemtonen en derhalve overwogen zij toen reeds andere criteria voor het vastleggen van de taalgrens.

De heer Van Cauwelaert, verslaggever, verklaarde o.m. :

« La question linguistique pour autant qu'elle concerne les régions frontières, n'est pas tout entière dans les déclarations qui sont faites à l'occasion du recensement. L'honorable premier ministre vient d'ailleurs de nous dire lui-même que les habitants font des déclarations inexactes en raison de préoccupations politiques. »

De heer De Schrijver voegde er aan toe dat men loyaal diende na te gaan : « la situation exacte de toutes les communes de la frontière linguistique. Il faut qu'on sache, en effet, si telle ou telle commune peut être *définitivement* considérée comme flamande ou comme wallonne, ou bien si elle a un caractère mixte indubitable. »

(1) Eindverslag — blz. 253.

(2) P. Lévy heeft in « Res Publica » — Tijdschrift van het Belgisch Instituut voor politieke wetenschappen - 1959, nr. 1 - over de talentelling een artikel gepubliceerd onder de titel : « Les recensement linguistique du 1er janvier 1960 ou naissance, vie et mort d'un recensement ». In dit artikel verdedigt hij een nieuwe formule van talentelling. Maar het is toch eigenaardig hoe zelfs objectieve geesten toch de voorbereidende werken van de taalwet van 1932 onvolledig lezen en essentiële verklaringen als die hierna weergegeven, niet eens vermelden.

Waarop de heer Renkin, eerste-minister en minister van Binnenlandse Zaken, antwoordde: « Nous voulons en cette matière établir la vérité réelle, sans nous arrêter à la simple déclaration des intéressés. »

Het is slechts ingevolge deze uitdrukkelijke verklaring, dat de heren Blavier en De Schrijver hun amendementen introkken.

Het staat dus vast — zie ook hierboven de werkzaamheden van het Centrum Harmel — dat de talentellingen ongeschikt zijn om het administratief taalregime van de randgebieden te bepalen, dat zij daarentegen een bron zijn van diepe beroering in gans het land en de verdeeldheid tussen de twee grote volks-gemeenschappen, ten nadele van de reeks wankelende eenheid, vergroten. (Zie Memorandum van de Vlaamse Vereniging - januari 1959.) Wat het statistisch aspect betreft dient het volgende te worden aangemerkt:

Een talentelling — zoals iedere telling — dient feiten vast te stellen. Zoniet spreekt men van een referendum of opinie-peiling. Wanneer feiten worden vastgesteld moet het op een degelijke wijze geburen. In het tegenovergesteld geval staat de deur open voor allerlei betwistingen en gaat de wetenschappelijke waarde van de telling te loor.

Welnu, de talentelling zoals ze in 1947 werd gehouden, is geen objectieve telling. Zij geeft de werkelijkheid niet weer om allerlei redenen.

Paul Lévy in de Revue de l'Institut de Sociologie, 18e jaar, nr. 3 (La statistique des langues en Belgique), somt de redenen op. De waarde van de telling wordt voornamelijk aangetast door:

- I. de onvrijwillige onjuiste verklaringen,
- en II. de opzettelijke valse verklaringen.

I. Onvrijwillig onjuiste verklaringen.

De getelde dient de gesproken landstalen op te geven welke hij kent.

Het is duidelijk dat deze vraag zeer vaag gesteld is. Wanneer mag iemand beweren dat hij een tweede taal kent?

Geen enkel ernstig criterium wordt hiervoor verstrekt.

Sommige overschatten, andere onderschatten hun taalkundige kennis.

De tweede gestelde vraag leidt tot nog meer willekeurige antwoorden: Indien de getelde twee of meer talen spreekt, welke taal gebruikt hij meestal? Waarom wordt geen enkele aanduiding verstrekt? Geldt het de gesproken taal op het werk, in familiekring, op school, enz.?

Een tweetalige die voor zijn beroepsbezigheden Frans spreekt en in familiekring Nederlands praat — wat veelvuldig voorkomt in het Brusselse — zal op deze vraag niet objectief kunnen antwoorden.

Een student volgt Frans onderwijs en spreekt thuis Nederlands. Welke taal gebruikt hij meestal?

Een vragenstelling welke tot dubbelzinnige interpretatie aanleiding geeft, veroorzaakt systematische fouten.

II. Opzettelijk valse verklaringen.

Een objectieve controle in verband met het overwegend gebruik van één der twee landstalen bij de tweetaligen is praktisch onmogelijk. Dit gemis van controle gevoegd bij de propaganda welke in sommige gemeenten gevoerd wordt om de tweetalige inwoners aan te zetten het Frans aan te geven als meest gesproken taal (bv. in St-Agatha-Berchem in 1947), leidt onvermijde-

lijk tot opzettelijk valse verklaringen. Hoewel theoretisch de getelde zelf zijn formulier moet invullen, mag men aannemen, dat negen keren op tien de telkaart ingevuld wordt door de teller op aanvraag van de getelde. In veel gevallen zal de politie-agent of de onderwijzer die optreedt als teller, de gegevens optekenen naar zijn persoonlijk inzicht in verband met de gesproken taal. Kan in dergelijke omstandigheden vooral in het Brusselse en op de taalgrens, nog van een objectieve telling sprake zijn?

Ten andere, bij de vergelijking van de cijfers van 1930 en 1947 kan, voor bepaalde gemeenten, onomstootbaar bewezen worden dat de evolutie der percentages van de Franssprekende en Nederlandssprekende inwoners volkomen abnormaal was, rekening houdend met de inwijking en uitwijking van de bevolking. Het bleek duidelijk, uit de vergelijking van de gegevens, dat de aangiften voor de telling van 1947, in deze gemeenten gedaan werden in functie van het beoogde doel en niet konden overeenstemmen met de werkelijkheid.

Nog onlangs schreef Paul Lévy in « Res Publica », het pas verschenen tijdschrift van het Belgisch Instituut voor Politieke Wetenschappen, dat de telling zoals die werd gehouden in 1910, 1920 en 1930 dood is. Zij werd gedood door de wet van 1932 op het gebruik van de talen in bestuurszaken. Het wordt nu stilaan tijd dat wij ze definitief begraven en vele moeilijkheden zouden in ons twistziek land uit de weg geruimd worden. De wetenschappelijke grondslag van een talentelling, in ons land althans, kan niet meer verdedigd worden. Zij schept alleen herrie en leidt tot ongerechtvaardigde gebiedsroof. *Het recht van een volk en de rust in een land zijn meer waard dan een betwistbare telling.*

HOOFDSTUK II

Geen verplichte talentelling.

A. Juridische argumenten.

Bestaat er een juridische verplichting tot het houden van een talentelling?

De volkstellingen in België worden ingericht ingevolge de wet van 2 juni 1856. Naar aanleiding van deze volkstellingen heeft men verscheidene malen een talentelling gehouden, doch in de hogergenoemde wet vindt men geen enkele verplichting om een talentelling te organiseren.

Zij schrijft alleen voor dat er om de tien jaar een volkstelling zal gehouden worden. Voor het overige laat zij de regering vrij om, bij afzonderlijk en voor elke telling speciaal uit te vaardigen koninklijk besluit, op grond van deze wet genomen, stelt dus vast welke vragen naar aanleiding van deze volkstelling zullen gesteld worden. De regering mag een talentelling houden, maar is daartoe niet verplicht.

Aldus werd bij de volkstelling van 1856 geen vraag omtrent het taalgebruik gesteld, zoals ook de vraag omtrent de kerkelijke of godsdienstige gezindheid, die vroeger werd gesteld, nadien om redenen van opportuniteit werd weggelaten.

Evenmin als de wet van 2 juni 1856, hebben de latere wettelijke beschikkingen betreffende de volkstellingen, namelijk de wet van 18 december 1936, de besluit-wet van 31 januari 1945, of welke wet of reglement ook, voorgeschreven dat er bij de volkstelling enige vraag omtrent kennis of gebruik der talen dient gesteld.

En toch zou de Raad van State een advies hebben uitgebracht besluitende tot de wettelijke verplichting een talentelling te verbinden aan de volkstelling.

Eerst en vooral dient opgemerkt dat dit advies niet voor publicatie werd vrijgegeven en dat het bijgevolg moeilijk is de waarde ervan te beoordelen.

Bovendien dient van Vlaamse zijde voorbehoud gemaakt te worden tegenover bepaalde adviezen van de Raad van State, die soms de indruk verwekken niet door zuiver juridische overwegingen alléén te zijn ingegeven.

Er dient nochtans ondersteld te worden dat het advies betreffende de talentelling steunt op de wet van 28 juni 1932 op het gebruik der talen in bestuurszaken. In haar artikels 3, § 1, en 6, § 4 verwijst deze wet onder meer naar de uitslagen van de jongste talentelling als een criteria voor het bepalen van het taalregime van sommige gemeenten. Ze regelt echter noch de verplichting die telling te houden, noch de vorm waarin ze dient te geschieden. ⁽¹⁾

Kan daaruit afgeleid worden dat deze wet, door eenvoudig te verwijzen naar de uitslagen van de jongste tienjaarlijkse telling, een wettelijke verplichting tot het houden van die telling heeft ingesteld? *Neen.*

Wanneer een wet aan een bepaald feit bepaalde rechtsgevolgen verbindt, volgt hieruit niet dat *dit feit zelf* wettelijk verplichtend wordt gesteld. Met andere woorden, wanneer de wet van 1932 aan de talentelling (een feit) juridische gevolgen verbindt (aanpassing van het taalregime), volgt hieruit niet dat de talentelling (het feit zelf) in de toekomst verplichtend wordt gemaakt.

Overigens, uit de voorbereidende werken van de wet van 1932 blijkt nergens dat de wetgever het inzicht zou gehad hebben enige verplichting tot het houden van een talentelling in te voeren.

Vóór de wet van 1932 werd herhaalde malen aan de volkstelling een talentelling gekoppeld en dit geschiedde telkens op grond van een speciaal koninklijk besluit. De wetgever van 1932 is nu blijkbaar uitgegaan van de veronderstelling dat zulks in de toekomst nog zou gebeuren ⁽²⁾, en hij heeft er bepaalde rechtsgevolgen aan verbonden. Indien het *verwijzen* naar de gevolgen van een eventueel koninklijk besluit met beperkte draagkracht, voldoende is om de wettelijke verplichting in het leven te roepen tot het uitvoerdigen van dergelijk koninklijk besluit in de toekomst, dan moet men aannemen dat er in België wetten bestaan die nooit rechtstreeks door het Parlement gestemd werden en nergens in een konkrete tekst vastgelegd zijn.

Het ware daarom zeer belangrijk te weten of de Raad van State dit juridisch probleem wel heeft onderzocht.

(1) Trouwens, ook de betekenis van de uitdrukking: «jongste volkstelling», wordt omstreden.

Bedoelde de wetgever niet alleen en uitsluitend de uitslagen van de talentelling van 1930, die ten tijde van de aanneming van de bestuurlijke taalwet van 1932 nog niet officieel bekend waren? Van deze stelling vindt men sporen terug, o.m. in de memorie van toelichting tot het zgn. ontwerp-Moyersoen van 27 mei 1952, tot wijziging van de bestuurlijke taalwet van 1932, waarin men, 5 jaar na de talentelling van 1947, op blz. 2 kan lezen: «Worden als verdwaald of allogene aangezien, de gemeenten die voor dusdanig, *ingevolge de uitslagen van de talentelling van 1930*, werd gehouden.» Deze stelling komt trouwens, ondanks het ongelukkig precedent van 1947, gegrond voor, omdat anders een voorstel tot vastlegging van de taalgrens, zoals door de hh. Blavier en De Schrijver destijds werd gedaan en door de h. Renkin, eerste-minister en minister van Binnenlandse Zaken, in beginsel uitdrukkelijk werd aanvaard, geen zin heeft. (Zie vorig hoofdstuk).

(2) Tenzij hij zoals hierboven uiteengezet, alléén de talentelling van 1930 heeft op het oog gehad.

Wij kunnen dus besluiten dat de wet van 1932 evenmin als deze van 1856 de verplichting tot het inrichten van een talentelling inhoudt.

Dat er geen verplichting aanwezig is om een talentelling in te richten was trouwens ook de overtuiging van de opeenvolgende regeringen, o.m. van dhr. Moyersoen die de publikatie van de uitslagen van de telling schorste in afwachting van de aanneming van het naar hem genoemde ontwerp, dat een — zij het gebrekkige en onaanvaardbaar geachte — vastlegging van de taalgrens en de Brusselse agglomeratie beoogde.

Immers, hoe kon Minister Moyersoen op geoorloofde wijze de publikatie inhouden, wanneer er een *verplichting* zou hebben bestaan tot het organiseren van de talentelling en dus, als logisch gevolg, ook een verplichting de uitslagen van die telling bekend te maken? Die beide verplichtingen zouden toch maar twee facetten zijn van de éne basisverplichting, nl. de wet van 1932 op het stuk van de talentelling uit te voeren? Waren de heer Moyersoen en zijn juristen dan onbevoegden of wetsverkrachters?

Die thesis werd ook bevestigd door de houding van de heer Vermeyley die de mening was toegedaan dat de vastlegging van de taalgrens en het statuut van de Brusselse agglomeratie dienden gekoppeld aan de publikatie van de uitslagen van de telling, welke evenwel, *na jaren wachten en om andere dan juridische redenen*, verhaast werd.

De regering moet de juridische waarheid herstellen: de talentelling is maar één element van appreciatie. Het staat onomstootbaar vast dat zij als dusdanig *geen waarde* heeft omdat zij uitgroeit tot een referendum en ingaat tegen het opzet zelf dat door de taalwet wordt nagestreefd: de integriteit van het Nederlandstalig en het Franstalig landsgedeelte te waarborgen.

Sinds 1947 hebben de ministers van Binnenlandse Zaken die opvatting door hun optreden gedeeld.

In plaats van een standpunt van onthouding *na de telling*, zoals door de heer Moyersoen en zijn voorgangers na de telling van 1947 werd aangenomen, eisen de Vlaamse Verenigingen van de regering dat zij haar houding zou bepalen *voor de telling* plaats vindt. Dan wordt het risico uitgeschakeld dat, om politieke redenen, toch tot de publikatie van de uitslagen — ongewettigd en onwettig — wordt overgegaan, met al de gevolgen van dien.

In elk geval dient er hier aan herinnerd dat het advies van de Raad van State steeds een advies blijft. De wetgever zelf, de regering inclusief, is de jongste tijd in talrijke gevallen en welbewust aan gegronde en trouwens door niemand betwiste adviezen van de Raad van State betreffende de ongrondwettelijkheid van bepaalde verdragen (E.G.K.S. — E.D.G. — E.E.G.) om *opportuïteitsredenen* voorbijgegaan.

De huidige grondwetsherziening strekt ertoe post factum die verdragen in overeenstemming te brengen met de Grondwet. De Vlamingen vragen van de regering niet meer of minder dan dat zij, *omwille van de hoogste Vlaamse belangen*, zou afzien van een talentelling die geen verplichtend karakter heeft. Nu het advies van de Raad van State voor de Vlamingen nadelig zou blijken uit te vallen, eisen zij dat de regering, zoals in de voorbeelden hierboven aangehaald, over de valse juristenscrupules zou heenstappen.

Het is trouwens een alleedaags verschijnsel dat wetten door de regering niet uitgevoerd worden, omdat bv. de uitvoeringsbesluiten niet genomen worden. Het is overbodig hier voorbeelden aan te halen. Ze liggen voor het grijpen.

De uitvoeringbesluiten worden genomen onder de politieke verantwoordelijkheid van de regering, en de goed- of afkeuring van het Parlement is de enige sanktie.

Het betreft hier geen juristendispuut maar een *politieke beslissing* waar toe de regering de nodige moed moet opbrengen. Een advies van de Raad van State tast de vrijheid van beslissing van de regering geenszins aan.

De taaldecreten, die krachtens de koloniale keure van 1908 binnen vijf jaar moesten uitgevaardigd worden, zijn op één na, dat trouwens pas een jaar geleden verscheen, nog steeds niet genomen en geen enkele regering werd bereid gevonden tot die bij de wet uitdrukkelijk opgelegde uitvaardiging over te gaan.

In het licht van dat feit is het niet zonder belang te onderstrepen dat de bepalingen van de taalwet van 1932 op tal van gebieden door de opeenvolgende regeringen en vele ondergeschikte besturen niet nageleefd worden. Het uitblijven van het zogenaamde « billijk evenwicht », het uitbreiden van de Brusselse agglomeratie door de straffeloze bevordering van de verfransing in de Brusselse randgemeenten op initiatief van de lokale overheid, het vestigen van Franstalige administratieve kernen in het Vlaamse land, de erbarmelijke taaltoestanden in hoge economische, wetenschappelijke en caritatieve lichamen, zijn voldoende gekende wantoestanden.

Het is ook vandaag nog de gewoonste zaak dat alle wetsbepalingen inzake taalregeling door al onze hoge Belgische gezagdragers nooit voor maar altijd tegen Vlaanderen worden geïnterpreteerd en toegepast.

Het gaat dus niet op dat de regering, wat de talentelling betreft, plotseling zou schuil gaan achter een vermeende orthodoxie en het advies van de Raad van State, dan wanneer de naleving van die orthodoxie, wat de andere bepalingen van de taalwet betreft, verre te zoeken is.

B. Feitelijke argumentatie.

De Vlaamse Verenigingen eisen bovendien dat geen talentelling zal gehouden worden op grond van de volgende feitelijke argumenten :

1. — de afschaffing van de talentelling legt een gezonde basis voor de verdere uitbouw van ons volksleven op alle gebied, dat in de Belgische Staat eindelijk een natuurlijke beschermer van zijn gaafheid en ontwikkeling zal vinden ;

2. — het erkennen van de rechten van de Vlamingen op taalgebied, kan in deze periode van laagconjunctuur, voor hen duizenden betrekkingen openstellen, zo in de publieke als in de privésector ;

3. — de Vlamingen willen niet dat, speciaal in de randgebieden, als gevolg van een nieuwe telling Vlaamse werklieden en bedienden zouden worden afgedankt, overgeplaatst of benadeeld in hun loopbaan ;

4. — zij willen in dezelfde gebieden de toekomstmogelijkheden vrijwaren van de Vlaamse kinderen, die het Nederlandstalig onderwijs volgen en die een onvervreemdbaar recht hebben op volle kansen voor werkgelegenheid en toekomst in eigen streek ;

5. — zij kunnen derhalve niet dulden dat een deel Vlaams grondgebied en zijn inwoners zouden ingepalmd en gekoloniseerd worden zij het dan langs zgn. « faciliteitenstelsels » om ;

6. — a) de actie rond de talentelling biedt de mogelijkheid de Vlaamse beweging te stellen boven de politieke contingenties en belangen (bv. boven de plaatselijke kortzichtige belangen van de partijen in de randgebieden) en ze opnieuw te doen dragen en uitdragen door alle politieke en ideologische stromingen in het land. Trouwens de verheugende eensgezindheid van de Vlamingen van alle strekkingen werd omtrent de actie tegen de talentelling reeds bereikt ;

b) aldus wordt, zelfs indien de Regering er niet mocht in slagen door de huidige Regerings- en meerderheidsconstellatie een ontwerp tot vastlegging van de taalgrens en tot beperking van de Brusselse agglomeratie te doen aanvaarden, in elk geval een nieuwe roef van Vlaams grondgebied met zekerheid vermeden, terwijl eveneens een beroering, zoals wellicht nooit te voren, zal kunnen voorkomen worden ;

7. — Vlaanderen heeft aldus een soliede waarborg voor de realisatie van de goede intenties die de huidige en toekomstige regeringen ten opzichte van de integriteit van het Vlaams grondgebied mochten bezielen.

Derhalve is de talentelling de toetssteen van de inzichten van de regering t.o.v. de Vlamingen en daaraan kan onder geen voorwendsel getornd worden ;

8. — door de afschaffing van de talentelling zal voor het eerst sinds vele jaren de reële invloed van de Vlaamse beweging op de hoogste instanties blijken en het tij, dat nog steeds tegen Vlaanderen werkt, gekeerd worden.

Indien de talentelling mocht doorgaan, zal meteen voor vriend en tegenstander de machteloosheid van het Vlaamse volk blijken. In het tegenovergestelde geval zal de Vlaamse strijd voor gelijkberechting en emancipatie een van zijn essentiële doelstellingen verwezenlijken ;

9. — de Franstalige pers zelf dringt niet aan op het houden van een talentelling zonder gevolgen op administratief gebied, welk voorbehoud duidelijk haar zuiver imperialistische oogmerken doet blijken.

Voorts maken de Vlaamse Verenigingen op de meest formele wijze voorbehoud, wat betreft de nog steeds aan de gang zijnde werkzaamheden in de schoot van de ambtenarencommissie belast met het onderzoek van de taalproblemen.

Zij zijn bovendien niet bereid het kostbare efficiënte wapen van de strijd tegen de talentelling te ruilen tegen welke broze belofte ook, zij het een ontwerp Moyersoos of een nieuw regeringsontwerp.

De eis tot afschaffing van de talentelling blijft volledig en onverminderd gesteld. De reactie, bij afwijzend antwoord van de regering, wordt thans actief voorbereid. De talentelling dreigt de gehele telling in discredit te brengen.

De Vlamingen zullen geen nieuwe talentelling, het weze een gehele of een gedeeltelijke, meer dulden !!!

BESLUIT.

De Vlaamse Verenigingen, beklemtonen eens te meer hun eis :

Geen talentelling onder welke voorwaarden, met welk doel, in welke omstandigheden of in welke vorm ook, omdat die talentelling :

a) een aanslag is op het volksbestaan en op de gaafheid van het territorium van het Vlaamse volk, erkend en gewaarborgd door het natuurrecht en het volkenrecht ;

b) een aanslag is op het eveneens door natuur- en volkenrecht, alsmede door de Belgische wetten, uitdrukkelijk erkende recht op homogeniteit van Vlaanderen, door de buitensporige gevolgen die zij, aan de nukken van ongedisciplineerde individualiteiten, op grond van veelal valse taalverklaringen, toekent en zal blijven toekennen ;

c) een aanslag is op het gehele Vlaamse volksleven en vooral op Vlaanderen economische toekomst en het stoffelijk en cultureel welzijn van zijn bevolking ;

d) Brussel meer en meer een territoriale en economische bedreiging doet worden voor Vlaanderen en deze stad tot een slijtzwam maakt in het land ;

e) in haar gevolgen strijdig is met de Belgische wetten, met name de taalwetten van 1932 ;

f) de eenheid van België en de eendracht onder de Belgische bevolking in het gedrang brengt, waarvan de basis werd uitgediept in instellingen als het Studiecentrum tot Hervorming van de Staat en het Centrum van onderzoek voor de nationale oplossing van de maatschappelijke, politieke en rechtskundige vraagstukken van de verschillende gewesten van het land ;

g) volledig van haar objectief wetenschappelijk doel is afgeweken en in een referendum is ontaard ; die telling mocht bovendien, in de geest van de wetgever, slechts een element zijn onder vele om het taalstatuut van de Vlaams-Waalse grensgebieden eens en voorgoed te bepalen ;

h) geen juridisch verplichtend karakter heeft, wat de Raad van State ook moge beweren.

Vereenvoudigde behandeling van functionele metrorrhagieën

PRIMOSISTON

125 mg. 17- α -oxyprogesteronacronaat
en 10 mg. oestradiolbenzoaat
in heldere olie-oplossing

De injectie van een enkele ampul
brengt haemostase voort
in 24 à 48 u.

Verpakking : 1 ampul van 1 cc.

Schering

HUIS RODOLPHE COLES N. V. DIEGEM - BRUSSEL

Tel. : (02) 20.15.00 (geopende lijnen)

De Universiteit van Antwerpen.

Op 10 augustus 1959, midden in de verlofperiode, belegde de gouv Antwerpen van ons Verbond, een plechtige academische zitting, in de Salons Chantilly van het Century-Hotel.

De spreker was niemand minder dan de burgemeester Mr. Lode Craeybeckx, en het thema luidde : Waarom een Universiteit te Antwerpen ?

Wie het antwoord op die vraag wil kennen, leze de tekst van deze in alle opzichten merkwaardige rede (zie onze rubriek bibliografie).

Een uitgelezen publiek van meer dan 500 toehoorders, waarin de academici de vooraanstaanden uit de publieke en private sektor de voorhoede vormden, gaf aan de plechtigheid een voornaam cachet. Wij noteerden leden van het parlement, gekende figuren uit de bedrijfswereld, talrijke hoogleraren uit Gent, Leuven en Brussel, notabelen allerhande, mensen van gezag en van naam uit verschillende kringen (wij vermelden geen namen om niemand te vergeten), naast de gewone « man uit de straat ». Het bewijs was geleverd dat de zaak de algemene belangstelling heeft gewonnen. Pers, radio en televisie (termotors der publieke interesse) waren aanwezig en besteedden uitvoerig commentaar aan het gebeuren. Kortom, de weerklank was enorm.

« Deze vergadering van het A.V.O.H.V., aldus een verslaggever, is misschien van doorslaggevende betekenis in de tot dusver uitermate vreedzame, doch vastberaden strijd om een Universiteit te Antwerpen, die onmiskenbaar aan een dringende noodzakelijkheid zal beantwoorden. Dat zij er komt schijnt inmiddels nog slechts een kwestie van tijd te zijn ». Een ander besluit : « Uit de argumentatie bleek weer dat de Universiteit van Antwerpen noodzakelijk is, en dat zij er ook zal komen, alle tegenwerpingen ten spijt ».

Na drie jaren aktie van een werkgroep der Antwerpse gouv van het A.V.O.H.V. staan we zover. We mogen ter zake de grote verdiensten niet vergeten van pro-Rektor J. Gillis en rektor P. Lambrechts der Rijksuniversiteit te Gent, de impuls uitgegaan van het V.E.V. en de krachtige steun van de Heer J. van Overstraeten, voorzitter van de V.T.B. - V.A.B. zonder wiens medewerking wij de vlaamse openbare mening in zijn breedste lagen niet hadden bereikt. Gaarne wordt aan alle gekende en ongekende werkers hulde gebracht. De grond van de zaak wensen we hier niet weer te bespreken, doch enkel de weerslag ervan bij de doorsnee vlaamse mens even te vermelden.

Een opiniepeiling ingericht onder de tienduizende lezers van de Autotoerist - De Toerist, bracht ons honderde antwoorden, die wijzen op een algemeen vlaamse consensus. Wij zullen de gelegenheid hebben er nader op in te gaan, in de genoemde tijdschriften. Doch reeds nu, en ten gerieve van de academici, moet duidelijk gezegd worden : het gaat om geen lokale, noch minder private belangen, het is geen kwestie van rechts of links, maar het betreft een vitaal belang van de ganse gemeenschap. Bestaande instellingen komen niet in het gedrang, maar ons tekort (geografisch en demografisch gezien) aan de nodige instellingen moet dringend aangevuld worden. Daarom willen wij, om te beginnen, een derde, goed uitgeruste en volwaardige Universiteit ; wij, dat zijn in eerste orde : de vlaamse studenten (zie de stellingname van september 1959 der V.V.S.) en de vlaamse ouders. Opdat de Vlamingen, hun kwotiënt van 62 % zouden halen, niet alleen in het leger en het lager onderwijs, maar ook op universitair niveau, en aldus hun evenredig aandeel bekomen in de kategorie van de ontwikkelde en leidinggevende burgers in dit land. Aldus begrijpen wij — konkreet — de moderne slogans : demokratizering van het hoger onderwijs en wetenschappelijke investering. « In de jeugd van ons land, ligt de beste investering die onze toekomst waarborgt », dixit Z. Exc. Gaston Eyskens, eerste minister van het koninkrijk der Belgen.

J. H.

Mededelingen

Komitee voor gemeenschappelijke Amnestie-Aktie. Oproep van het A.V.O.H.V. voor de amnestiebetoging van 20 september laatstleden.

Enkele dagen voor de amnestiebetoging van 20 september laatstleden heeft de voorzitter van het A.V.O.H.V. hiernavolgende oproep aan de pers medegedeeld :

Het Algemeen Vlaams Oud-Hoogstudenten Verbond vraagt met aandrang aan zijn leden en aan alle Vlaamse academici, die nog bekommerd zijn met het welzijn van de Vlaamse gemeenschap, deel te nemen aan de Amnestiebetoging van zondag aanstaande, ingericht door het Komitee voor gemeenschappelijke Amnestie-aktie.

Door onze eis voor amnestie tekenen wij vooreerst krachtig protest aan tegen de uitzonderlijke wetgeving, waarop de repressie en de epuratie gevoerd werden. Deze wetgeving, o.m. door het retroactief karakter van de strafwetten en door de oprichting van uitzonderlijke rechtbanken, druist in tegen de grondbeginselen van ons recht, tegen de bepalingen van de grondwet en tegen de universele verklaring van de rechten van de mens, die België heeft onderschreven. Desaangaande in 1952 heeft het A.V.O.H.V., tevens namens het Komitee voor Recht en Naastentiefde en de meeste Vlaamse kultuurverenigingen, een krachtig protest laten geworden aan de Kommissie voor de Rechten van de Mens bij de Organisatie der Verenigde Naties. Dit protest was medeondertekend door verschillende professoren van onze beide Vlaamse universiteiten.

Door onze eis voor amnestie klagen wij verder de schandalige wijze aan waarop de repressie en de epuratie praktisch werden doorgevoerd. Ik herinner alleen aan de samenstelling der speciale krijgsgerechten, aan de geest waarin het onderzoek plaatsgreep en de zaak behandeld werd voor deze krijgsgerechten, aan de uitspraak zelf van deze krijgsgerechten. Voor meer bijzonderheden desaangaande verwijst ik naar het verslag der amnestievergadering van het A.V.O.H.V. gehouden in december 1951 te Brussel, waarin naast een inleiding van Prof. Dr. C. Heymans, de referaten van Z.E.P. Dr. N. Wildiers omtrent 't morele aspekt en van Mr. F. Vander Elst omtrent het juridische en politieke aspekt van de repressie en de epuratie zijn opgenomen.

Wij betogen ten slotte voor amnestie omdat alleen amnestie, en niet individuele strafvermindering door genademaatregelen of door toepassing van de wet Lejeune, nog dit menigvuldig gepleegde onrecht kan milderen of herstellen. Ten andere deze wet Lejeune wordt door onze minister van justitie bij voorkeur toegepast in het voordeel van een Rinhard en een Messina, wijl deze gunstmaatregel wordt ontzegd aan de slachtoffers der repressie.

Het verlenen van amnestie wordt aldus voor ons een daad van elementaire rechtvaardigheid en voor degenen onder ons, die zich beroepen op de kristelijke leer, een daad van kristelijke naastentiefde.

Ter verwezenlijking van dit edel doel worden de Vlaamse academici opgeroepen voor de amnestiebetoging te Antwerpen.

Dr. med. K. GODDEERIS,
voorzitter van het A.V.O.H.V.

Op ZONDAG 13 DECEMBER 1959 te 13 uur 30 in het Hotel Plaza,
Adolf Maxlaan 118 te Brussel

**Huldiging door het A.V.O.H.V.
van Meester E. Van Dieren**

ter gelegenheid van zijn tachtigste verjaardag

Programma en nadere schikkingen volgen.

Komitee voor gemeenschappelijke Amnestie-Aktie. Memorandum voor de regering.

Op het ogenblik van de amnestiebetoging te Antwerpen op 20 september laatstleden heeft het Komitee voor gemeenschappelijke Amnestie-Aktie hiernavolgend memorandum laten geworden aan de Eerste Minister en aan de Minister van Justitie :

Excellentie,

Het komitee voor de amnestiebetoging die te Antwerpen doorgaat op het ogenblik dat dit schrijven U wordt besteld, houdt eraan namens de duizenden betogers, namens de nog veel talrijker lieden in Vlaanderen die hun instemming met de doeleinden van deze betoging hebben betuigd, nogmaals zeer bondig Uw aandacht, deze van regering en wetgevende Kamers, en van allen die begaan zijn met en verantwoordelijk voor de goede verstandhouding en de eendracht onder alle staatsburgers, te vestigen op de zin en betekenis van de strijd voor de amnestie.

De amnestiërende wet die wij vorderen wordt uitsluitend geëist ten gerieve van de louter politieke veroordeelden, die geen straf opliepen wegens vergripen van gemeen recht, en zeker niet wegens moord, foltering of bewuste verkrakking.

Zij betekent geen goedkeuring van gepleegde vergripen maar beoogt alleen bedaring der geesten en het tot stand brengen van een verzoenende eendracht waar de Staatsgemeenschap nood aan heeft.

Het hoeft geen betoog meer dan de zg. „repressie” zoals ze gevoerd werd duizenden misdaken heeft beheld van wat een gezonde en edele rechtsbedeling had moeten zijn. Het past derhalve dat het Staatsbeleid door het stellen van een zuiverende daad de gepleegde verkrakkingen van recht en billijkheid zou goedmaken.

Alleen de ruimst amnestiërende wet kan in één pennetrek de moeilijkheden oplossen, gerezen uit 90.000 veroordelingen wegens louter politieke vergripen, terwijl een herziening van elk geval afzonderlijk geen rechtmatige rechtsbedeling kan waarborgen, jaren zou duren en daardoor zelf het doel dat men beweert ermee te willen nastreven, buiten bereik stelt.

De amnestie uitvaardigen zou, net als na de eerste wereldoorlog ook morgen de gemeenschap de hulp bijbrengen van zeer verdienstelijke en talentvolle Staatsburgers.

De amnestie zal de Belgische Staat vrijwaren tegen de kritiek die hij thans rechtmatig oploopt wanneer hij met dubbelhartigheid enerzijds artikel 123 series van het Strafwetboek in voege houdt en anderzijds de principes huldigt voorgehouden in de „Verklaring der Rechten van de Mens”, die ons land is bijgetreden.

Is het niet betekenisvol dat amnestie sedert jaren reeds toegekend werd in Frankrijk, in het Groot-Hertogdom Luxemburg, in Nederland, in de Unie der Socialistische Sovjet-republieken, in Joego-Slavië en Italië? Het past niet dat in het Westen alleen de Belgische Staat zich verder laat leiden of beïnvloeden door haatgevoelens en wraakzucht.

Een zeer ruim amnestiegebaar is voor de Belgische Staat evenzeer nodig en zal voor hem even voordelig blijken als voor de getroffen en hun nabestaanden.

Ten slotte putten wij uit de lessen van het verleden de overtuiging, meer nog, de zekerheid dat België door het verlenen van kwijtschelding, dat het toch niet kan blijven weigeren, slechts voordeel zal halen wanneer het deze al te lang uitgestelde daad van staatsmanwijsheden zonder verder talmen stelt.

Wij kunnen ons niet voorstellen dat het Uwe Excellentie zou ontbreken aan het daartoe nodig inzicht of aan de vereiste moed.

Met de meeste hoogachting,

Namens het Komitee voor Gemeenschappelijke Amnestie-Aktie,

De Voorzitter,
A. DEBEUCKELAERE.

Vlaams Aktiekomitee Brussel en Taalgrens.

Het memorandum tegen de talentelling, dat in extenso verscheen in het mededelingsblad van het A.V.O.H.V., heeft het Vlaams Aktiekomitee Brussel en Taalgrens ingeleid door de hiernavolgende betekenisvolle woorden van August Vermeylen :

„Wordt Brussel helemaal verfranst, dan blijft ook een deel van de burgers in de Vlaamse provincies verfranst. Geloof niet dat de Vlamingen dan ooit meester zijn in Gent en zelfs, indien dat mogelijk ware, zou de algehele vervlaamsing van Gent niet

kunnen opwegen tegen de algehele verfransing van Brussel. Wordt Brussel ons ontrukkt, dan zal de Vlaamse cultuur, hoe we ons ook inspannen, tenslotte toch een provinciale cultuur blijven. Wij mogen ons niet laten onthoofden. O, ik zou U met heel mijn ziel willen inprenten, hoe vreselijk ernstig dat vraagstuk van Brussel is. Ik zeg het niet alleen tot de Vlamingen, ik zeg het tot het gehele land, want het lijdt voor mij geen twijfel, dat de toekomst der Belgische natie aan dat vraagstuk verbonden is. Brussel is de enige door-en-door Belgische stad, half Frans en half Vlaams, de natuurlijke schakel tussen Vlaanderen en Wallonië. Dat kan Brussel blijven, indien hier een Vlaamse cultuur zich natuurlijk ontwikkelen kan naast de Franse. Maar wordt het Vlaams hier versmacht, zoals men 't er op toelegt, dan is de band verbroken, en daar kan het ergste op volgen. In het gunstigste geval dat zich bedenken laat, zou dat toch de macht der verfransing in Vlaanderen wakker houden, en dan liggen we, voor hoelang nog weet niemand, in het moeras waar we nu in ploeteren en waar we ons uit verheffen willen. Men zal er toch niet in slagen, nietwaar, het Vlaamse land geheel te verfransen? De Vlamingen zijn toch een kracht, nietwaar, die men minder dan ooit ten onder zal krijgen? Maar het Vlaamse land zal uit zijn tweeslachtigheid niet gered worden, zijn ontwikkeling zal belemmerd worden, het zal geslachten lang verlamd worden door de meest verbitterde oorlog van vlaamsgezinden tegen fransgezinden. Dat heeft België jaarlijks niet nodig. België mag geen ziertje verkwisten van de energie die het nodig heeft om midden tussen de voornaamste beschavingen van West-Europa een grote natie te worden.

„Bedenkt het wel, en ik zou willen dat mijn stem hier buiten dringe, tot in de oren van al de volksvertegenwoordigers die morgen of overmorgen hun stemmen zullen uitbrengen; ik spreek niet onder de invloed van de hartstocht, wat ik zeg is de vrucht van kalme beredenering; bedenkt het wel: WIJ STAAN HIER VOOR GEEN VRAAGSTUK VAN ONDERGESCHIKT BELANG: VOOR HET NATIONALE VRAAGSTUK ZELF, (onderlijning van ons). En dat staat boven alle partijen-politiek. En daarom zeg ik U, in het volle besef van de ernst van mijn woorden: laat U niet ten dode opschrijven, geeft ditmaal niet toe, gaat tot het uiterste, tot... En worden we toch overwonnen door het brute geweld van domheid, platzakkerij en arglist, het worde dan de oorlog, de oorlog zonder meedogen, zonder gnade, die niets meer ontziet en niemand meer spaart, de haat eindelijk gesteld tegen de haat, de onbarmhartige strijd in de verkiezingen tegen al wie ons verraden en verkocht heeft, tegen al wie niet met ons is, wat ook de diensten mogen zijn die hij zijn partij bewezen heeft, het worde de tweedracht en de scheuring in iedere partij. Het gaat hier om hogere prijs dan de vrede in de partijen! Nu of nooit! En dat degenen die zulk een strijd over ons ongelukkig land zullen gehaald hebben er de verantwoordelijkheid voor dragen: het zal dan te laat zijn voor alle woordentwisten. Want wat wij verdedigen is ons bestaan zelf: wij willen ons niet laten kapot maken”.

AUGUST VERMEYLEN, 1914.

A.V.O.H.V. Gouw West-Vlaanderen

Op VRIJDAG 6 NOVEMBER te 20 uur in het Clubhuis « de Wikings » te Kortrijk

Lic. Ek. O. Vanneste

directeur van het West-Vlaams Economisch Studiebureau

spreekt over:

De uitbouw en de resultaten van de regionale economische politiek in de West-Europese landen

Bibliografie

« Problemen gesteld door de bevolking van Universitair en middelbaar Onderwijs ». door Prof. Dr. L. Coetsier. — Nr. 2, der Mededelingen van het laboratorium voor toegepaste Psychologie en de dienst voor studie-advies bij de Rijksuniversiteit te Gent. — 1959, 48 bl.

« Hier ligt een studie voor, aldus Rektor P. Lambrechts, in zijn inleidingswoord, waarvan de betekenis veel groter is dan die van een zuiver wetenschappelijk betoog ». Inderdaad, de balans van de deelname der bevolking aan het universitair onderwijs per provincie vergeleken met de taalkeuze der miliciens, de evolutie dezer verhoudingen in het nabije verleden en de onmiddellijke toekomst, stellen een ontzettende diagnose van de vlaamse achterstand. 62 % is het coëfficiënt van de nederlandsstaligen in leger en lager onderwijs, 62 % het blijvend aandeel der franstaligen in het universitair onderwijs. Aan de hand van talrijke kaarten en tabellen krijgen we een streng opgebouwde status questionis, waartegen niets is in te brengen. De konkluzies moeten ieder rechtgeaard Vlaming leiden tot actieve steun en desgevallend persoonlijke medewerking aan de uitbreiding en spreiding der nederlandsstalige hogeronderwijsinstellingen, en meteen tot een veralgemeende voorlichting der vlaamse ouders, bij de keuze der studierichting. De massa vl. kinderen blijven steken bij de 4e graad lager onderwijs, zodat zij de weg tot hogere vorming afgesneden ziet. Men moet de oorzaken van deze wantoestand kennen en uit de weg ruimen, wil de gevolgen, nl. het schromelijk tekort aan nederlandsstalige intellectuelen, doen ophouden.

Onderhavige studie levert de wetenschappelijke grondslag voor een dringende actie.

Prof. Coetsier en zijn groep hebben de gemeenschap een blijvende dienst bewezen, met een onderzoek die de vrucht is van voortreffelijk teamwork en praktisch idealisme. Ons volk is hem en zijn medewerkers, biz. dank verschuldigd.

« Waarom een Universiteit te Antwerpen? », door Mr Lode Craeybeckx, kamerlid, burgemeester van Antwerpen, met voorwoord van Prof. Walter Opsomer en nawoord van Henry Fayat. — Onder de auspiciën van het A.V.O.H.V., afdeling Antwerpen, uitgegeven door de Nederlandsche Boekhandel, 1959, 70 blz. — 15 Fr.

Rede gehouden te Antwerpen, op de Akademische zitting van 10 aug. 1959, ingericht door de plaatselijke afdeling van het A.V.O.H.V.

Wie over het probleem nog wil meespreken, kan aan het betoog van Antwerpse burger-vader niet meer voorbijgaan. De bewindsman heeft zijn uiteenzetting met doktrale grondigheid willen aanpakken, — dat wordt men onmiddellijk gewaar wanneer men de gedegen tekst leest. Zijn vizie gaat ver over de grenzen en juist daarom lijkt ons zijn konkluzie zo pregnant wanneer hij uiteindelijk belandt in de stad aan de Schelde, die onder zijn beleid een groeiende expansie tegemoet treedt. Ieder vlaams academicus moet zich de uitgave aanschaffen, want het gaat om vitale volksbelangen van verstrekkende betekenis. De inhoud zullen we niet bespreken, omdat we mogen veronderstellen dat hij over korte tijd, algemeen gekend zal zijn. Hier hebt ge geen oppervlakkige 'propaganda', geen 'politieke' eendagsliteratuur, maar een studie van hoog gehalte die de zaak waard is en de auteur eer aandoet. Het zal volstaan te wijzen op het gezagvol commentaar van Prof. Opsomer, Prof. Geyl en Prof. Fayat, om te beseffen hoe belangrijk ter zake van de gestelde vraag, het gegeven antwoord is gebleken en... gebleven.

« Antwerpen in Beeld ». — Een album van 88 foto's door kunstfotograaf A. De Belder, met inleiding van Kunstschilder-etser Juliaan Severin. — uitg. 1958. — fr. 195. — geb. in half linnen met kleuromslag. — Bestelling richten in briefomslag aan: F. de Volder, Amsterdamstraat 7, Antwerpen.

Bevat een oriëntatieplan, 16 blz. tekst, en viertalige verklaringen bij de platen.

Hoe de moderne fotografie vermag, ook aan de geboren en getogen Sinjoor, en des te meer aan wie minder bekend is met de stad van Rubens, een vernieuwd beeld te geven van de merkwaardigste gezichten van Antwerpen, ervaart men bij het openbladeren van dit prachtig boek.

De foto's werden opgenomen met Linhof Technika 9 x 12 cm. op Perutz-super-omnia platen, bij gebruik van Perutz-ontwikkelaars.

Het resultaat is dan ook daar: scherpe, sprekende en 'intelligente' beelden die de kieskeurigsten moeten bevredigen. De leek is aangenaam verrast door deze platen, en hij zal geen toeristenprentjes meer aanvaarden, de man van het vak waardeert de deskundige en artistieke prestatie. Dat pers, radio en televisie het album om strijd hebben geprezen, zal niemand verwonderen. Wij feliciteren auteur en uitgever. Koop het boek, het is werkelijk «anders en beter».

«Tolerantie en fanatisme, een studie over Verdraagzaamheid», door H.J. Mispelblom Beyer — Arnhem, Van Loghum Slaterus.

Uit het slothoofdstuk:

«De Strijd der ideologiën is in alle hevigheid ontbrand. Men schuwt geen middel om zijn tegenstander zwart of rood te maken, al naar het kamp waartoe men zelf behoort... Het spreekt vanzelf dat een houding van welwillende neutraliteit of goedbedoelde toegeeflijkheid in geen enkel opzicht tegen deze situatie is opgewassen. Wie daarmee denkt te kunnen uitkomen, zal bemerken dat hij onder de voet gelopen wordt... Toch klinkt (de vox humana der verdraagzaamheid) door en wel onweerstaanbaar. Maar zal zij niet te zwak zijn? ...Wie de stem heeft gehoord... is nooit meer zo verschrikt. Maar wel diep verontrust. Hij weet, beter dan voordien, dat wij in een bezeten wereld leven en dat de krampachtige verbetering der fanatismen alleen maar tot ondergang kunnen leiden. En omdat hij zijn verantwoordelijkheid beseft ten aanzien van zijn bijdrage tot de bevrijding van de mensheid uit deze noodlottige gevangenschap, zal hij zich inspannen om naar de mate van zijn inzicht en vermogen zichzelf en zijn medemensen op te voeden tot de ontwikkeling van kritisch vermogen, wijsheid en geduld. Deze opvoeding tot verdraagzaamheid is ondenkbaar zonder het geloof... Alleen wie met een aan fanatisme grenzende overtuiging gelooft aan de omwentelende kracht der verdraagzaamheid kan er een apostel van worden... Opvoeden tot verdraagzaamheid betekent de mens bij deze pogingen met wijsheid, liefde en kritische zin ter zijde staan.

Maar verdraagzaamheid jegens zichzelf zonder verdraagzaamheid jegens de ander is evenzeer een frase als zelfrespect zonder respect voor de ander. Verdraagzaamheid moet worden betoond, dat is haar belijdenis. Het leren omgaan met elkander juist daar, waar het afwijkende meningen en gedragingen betreft, kan slechts worden beoefend in een milieu. (Het gezin, de school, de buurt, wijk en stad, verenigingsleven...)... Dit betekent sociaal gezien de... opvoeding tot allerlei vormen van federalistische en oecumenische samenwerking van heterogene groepen die geen uniforme eenheid, maar wel onderlinge eendracht nastreven... Het geloof in de verdraagzaamheid schenkt aan de mens met zijn strijd en zijn leed een hartverheffend perspectief...».

A.V.O.H.V. GOUW BRABANT

op vrijdag 6 november te 20 uur

in het Brussels Tehuis, J. Van Praetstraat te Brussel

Dr. F. De Pillecijn

spreekt over:

UIT MIJN PENSIONAATSTIJD

S.V. Groeninghe Drukkerij, Budastraat, 56, Kortrijk

Uit de statuten van het A.V.O.H.V.

Hoofdstuk II. - Doelstelling en Standpunt

Art. 2. — De Vereniging stelt zich ten doel:

- a) het vormen van een leidende organisatie op grond van de academische solidariteit in dienst van de Vlaamse Volksgemeenschap,
- b) de rechtstreekse medewerking van deze organisatie aan de verdere ontwikkeling van de nationale Vlaamse beweging,
- c) het aankweken en bestendigen van nauwere voeling onder alle Vlaamse intellectuelen,
- d) het daadwerkelijk steunen van de Vlaamse studentenbeweging in al haar vormen,
- e) het wegruimen van alle hinderpalen die de vrije ontwikkeling van het Vlaams nationaal leven in de weg staan.
- f) het mede-opbouwen en ontwikkelen in Vlaanderen van een gave Nederlandse cultuur in al haar levensuitingen.

Art. 3. — Ten overstaan van het Vlaamse vraagstuk neemt de vereniging het volgende standpunt in: erkenning v.h. beginsel dat de Vlaamse volksgemeenschap in volle onafhankelijkheid haar eigen lot moet bepalen.

Voor de praktische toepassing van dit grondbeginsel wordt als minimumstelling vooropgezet de noodzakelijkheid der grondige omvorming van de Belgische centralistische staatsstructuur.

Art. 4. — De vereniging staat op kristelijke grondslag. Zij staat buiten alle partijpolitiek.

Te Gent is
ROELAND
het Tehuis
aller Vlamingen
OOK ACADEMICI VINDEN ER
STEEDS GEZELSCAP,
LEKKERE DRANKEN
Korte Kruisstraat 3
Uitbater: Karel DE CLERCK
Tel. 23.28.28

N.V. USINES LIGOT

Waversesteeweg, 1310-1314

OUDERGEM-BRUSSEL

Tel.: 72.56.49 - 72.54.20

